

МАКЕДОНИЈА

ЗНМ претстави годишен извештај за слободата на медиумите: „Три чекори напред, два назад“

Објавено пред 7 дена - 10 мај, 2022

Од **Макфакс**

МАКЕДОНИЈА

ХРОНИКА

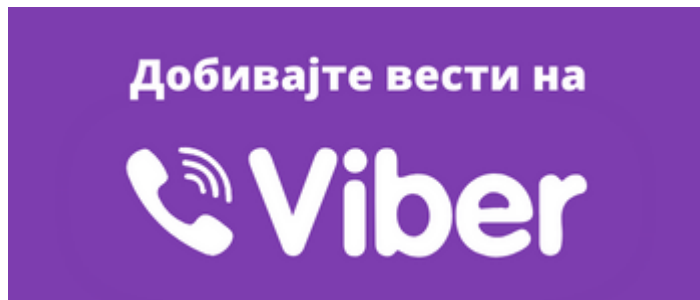
МАГАЗИН

Македонија за 2021 година, изготвен во рамките на проектот „Регионална платформа на Балкан“, финансиран од Европската комисија.

[Добивај вести на вибер](#)

Здруженијата на новинарите од земјите од Западен Балкан, со поддршка на Европската комисија, формираа заедничка платформа Safejournalists.net за да ги следат промените во законодавството и практиката на своите земји и да се вклучат во разни активности за застапување насочени кон унапредување на политичкото, законодавното и институционалното опкружување во кое работат новинарите и медиумите. Почнувајќи од 2020 година, членска платформа ја следат состојбата во седум земји (Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Северна Македонија, Црна Гора, Косово и Србија).

Секоја година процената на состојбата се врши врз основа на стандардизирани методи за собирање и анализа на податоци, а фокусот на истражувањето за застапување е на промена во традиционалното и во онлајн-медиумското опкружување во земјите од Западен Балкан. Методологијата на истражувањето е составена од три групи индикатори развиени врз основа на систематска анализа на разни упатства произведени од релевантни меѓународни органи.

„Во контекст на правната заштита 2021 година во извештајот се наведува дека беше направен позитивен чекор бидејќи беше усвоена одговорност за навреда и клевета преку измената на Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета. Сега прифатени речиси сите забелешки на ЗНМ за намалување на одговорот за нематеријална штета. Утврдена вина на новинарите за застапување од одговорност за клевета и навреда.“

Со измените и дополнувањето на законот, законот е прифатен од ЗНМ и новинарските организации.

МАКЕДОНИЈА

ХРОНИКА

МАГАЗИН

на новинарите беше дополнително влошена поради пандемијата, односно поради намал на приходите од огласување во целиот медиумски сектор.

Работниот статус на многу новинари, особено во приватните медиуми е несигурен, бидејќи новинарите главно имаат договори на определено време или хонорарни договори, не им исплаќа надоместокот за пензиско и социјално осигурување, примањата им се ниски, а не почитуваат и другите работнички права. Поради тоа, новинарите се многу поранливи на притисоци како од менаџерските структури така и од сопствениците и политичарите. Во година бројот на напади кон новинарите беше намален. Но, иако бројот на вербални и физички закани се намалува, загрижува фактот што новинарите и медиумските професионалци сè почесто предмет на закани и малтретирања на социјалните мрежи, од кои некои беа сериозни закани по физичката безбедност на новинарите што работат на истражувања на корупција и други негативни општествени појави.

Важно е да се одбележи дека во декември 2021 година беше донесена судска пресуда во корист на Здружението на новинарите на Македонија (ЗНМ) за онлајн-закана кон сите новинари напишана на фејсбук-страницата на ЗНМ. Ова е прв пример Обвинителството и судот да санкционираат сериозна онлајн-закана изречена кон новинари.

Но, и покрај намалувањето на бројот на напади кон новинарите и медиумските работници неказнивоста сè уште е голем проблем бидејќи надлежните институции не соработуваат и ретко кога поднесуваат обвинителни акти кон сторителите на закани или напади, а во случаите кога се поведени истраги, се водат бавно и неефикасно. Особено загрижува говорот на сепаратистичките етикетирањето новинари и медиумски работници од страна на политичари и други носители на јавни функции. Покрај тоа, надлежните институции и судовите сè уште не водат доволно евиденција за закани и нападите врз новинари и медиумски работници. Сепак, позитивно е што наскоро се започна со соработка со ЗНМ и низ заедничките консултации се работи на подобрување на безбедноста на новинарите и медиумските работници преку земање мерки и гонење на сторителите на напади и закани.

Во 2021 година бројот на напади кон новинарите и медиумските работници за споредба, во 2020 година изнесува 14 напади, а во 2019 година 11 напади. Сепак, иако бројот на напади е намален, тоа не значи дека ситуацијата е подобрена.